

Данаил Крапчев

Гео Крапчев

Село Крапа е част от Прилепската каза на Османската империя. От името на селото идва името на Крапчевия род. В миналото всички жители на с. Крапа били българи. Повече от 300 години е Крапчевия род. Първи бил дядо Йовче – роден през 1705г. Втори – след него бил Ристе. И така – повече от 300 наследници на македонския род Крапчеви от Прилеп.

На 15 декември 1980 г. в Прилеп се ражда Данаил Василев Крапчев. Няма друг по-голям журналист в България от него. Той е великан с живота и смъртта си доказва какво значи родолюбие. В написаните от него 1400 статии е доказателството, че е велик журналист. Неговите пророчества са валидни и днес. / Статията „Нова аристокрация“ - В. „Зора“ от 6 декември 1919г./

Името на Данаил Крапчев е като една икона. Неша Крапчева – съпругата му ми разказваше много спомени за него.

Баща ми Никола Крапчев е роден на 16 март 1903 г. в София. Той е племенник на Данаил Крапчев по бащина линия. Учил е две години финанси в Щутгарт, Германия. Работи като директор и главен счетоводител на печатница “Преса”, собственост на Д. Крапчев и братя Нахмиас. Почина през 1992 г.

Във вестника на Данаил Крапчев - „Зора“ е работил Димитър Талев. Той и съпругата му Ирина / от македонския род Гюркови/ са чести гости в дома на Никола Крапчев. За баща ми той си остава „чичо Димче“.

Спомените си за Данаил Крапчев баща ми разказа едва през 1990 г., в началото на април. Много дати не помнеште, защото беше на 87 години. За Данаил Крапчев баща ми каза, че е бил член на Демократическата партия.

По спомените на баща ми Данаил Крапчев е бил изключително човечен и справедлив директор. За вестник „Зора“ той казва – „фамилия Зора“. Данаил Крапчев е давал по петнадесет заплати на колектива на вестинка – 12 за месеците и още една за подготовка за зимата, една през есента и една за Нова година. Финансирал рождени, именни дни и сватби на работниците му.

Моят баща си спомняше за покушенията над Данаил Крапчев.

Опити за атентати са правени през 1944г. При единия случай една група работници и журналисти вървели от печатница “Преса” на ул. “11 август” по посока на площад “Александър Невски”. В групата бил и директора на “Зора” Иван Трифонов. Той носел подобни дрехи и шапка като Данаил Крапчев. Водел е за ръка Крапчевия син Живко. След групата е вървял човек, който явно ги е следял, смятайки, че това е Д. Крапчев. Това е забелязал баща ми, който по една случайност е вървял на 50 метра от преследвача. Групата се разделила пред хотел “Славянска беседа” и Трифонов тръгнал с Живко Крапчев. Преследвачът се насочел след тях. Тогава баща ми изтичал до близкия участък и съобщил на полицията. Двама полицаи пресрещнали съмнителния човек и го арестували. При ареста той хвърлил оръжието си на земята – бил е шивашкия чирак Демир Борачев, който след 9. IX. 1944 г. станал генерал.

Баща ми, ми е разказвал за атентата срещу Д. Крапчев и през месец юли 1944 г. При това покушение Данаил Крапчев е бил съборен и удрян с ятаган по главата. При удара са срязали черепа му. Резката е достига до мозъка. Данаил Крапчев е бил откаран в болницата в Овча купел и за 2-3 седмици е загубил паметта си. Атенаторите са преследвани от полицията и единият се самоубил в мазе на стара къща на днешния булевард "В. Левски", другият е бил преследван до сградата на Св. Синод и там го убили в храстите.

След известно време Д. Крапчев заминал за Горна Джумая да се възстановява. В града се настанил в дома на Караджов, пунктов началник на ВМРО. Там е арестуван от шумкарите на Данон в двора на прогимназията. Предполага се, че датата на смъртта му е 10 септември 1944 г.

Моят баща на 28 август 1944 по време на евакуацията в Пещера г. се разболял от жълтеница. Постъпил в болница, където останал до края на октомври. При изписването от болницата е бил арестуван и пратен в затвора до март 1945г. После е пратен в лагера „Св. Врач“ край Сандански до 20 октомври 1945, заради работата му в печатница „Преса“, където бил отпечатван в „Зора“. Майка ми молела за освобождаването на баща ми Любомир Ангелов – тогавашен зам. Министър на вътрешните работи.

През 1956г. баща ми пак бил арестуван. Разпитвали го защо се е обадил в полицията при покушението над Д. Крапчев. Разпитвали го 48 часа без да спи.

Въпреки, тежкия живот баща ми доживя до преклонна възраст и ми разказа спомените си за Данаил Крапчев.

С големи усилия успях да събера трите тома със статиите на Данаил Крапчев „Измитан път“. Те са изключително актуални и сега.